

Lausunto

15.08.2025

Asia: VN/29087/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta ulkoministeriön asetukseksi eräistä kaksikäyttöt tuotteiden vientivalvontaan liittyvistä asiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

TEKNOLOGIATEOLLISUUS RY:N, KYBERALA RY:N SEKÄ PUOLUSTUS- JA ILMAILUTEOLLISUUS PIA RY:N YHTEINEN LAUSUNTO LUONNOKSESTA ULKOMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ERÄISTÄ KAKSIKÄYTTÖTUOTTEIDEN VIENTIVALVONTAAN LIITTYVISTÄ ASIAKIRJOISTA (VN/29087/2024)

Tuemme asetusehdotuksen lähtökohtia, sillä se liittyy kaksikäyttöt tuotteiden vientivalvonnasta annettuun lakiin, joka sisältää myös asetuksen antamisen kannalta välttämättömän asetuksenantovaltuuden.

Koontiluvilla ja yleisluvilla yksinkertaistetaan kaksikäyttöt tuotteiden vientiä. Parhaimmillaan koonti- ja yleislupien käyttö tehostaa yritysten lupaprosesseja ja vähentää hallinnollista taakkaa. Kannatamme siten lähtökohtaisesti kaikkia aloitteita, jotka tämän mahdollistavat.

Olemme kuitenkin huolissamme siitä, että asetusluonnoksessa esitetyt vaatimukset yrityksen sisäiselle vaatimuksenmukaisuusohjelmalle ovat sisällöltään työläisiä yrityksille. Viittaamme tässä Nokia Solutions and Networks Oy:n lausuntoon, jota tuemme. Esitämme siten 3 §:n säännöksen sanamuodoksi:

“...Toiminnanharjoittajan tulee ylläpitää sisäiseen vaatimustenmukaisuusohjelmaan liittyviä tietoja seuraavasti:

- a) toiminnanharjoittajan johdon päätös vaatimustenmukaisuusohjelman hyväksymisestä;

- b) kuvaus menettelystä valvonnanalaisen tuotteiden tunnistamiseksi;
- c) rooli- tai nimiluettelo, josta ilmenee vaatimuksenmukaisuusohjelman toteuttamisen ja valvonnan järjestämistä koskevat vastuut;
- d) kuvaus tarkoituksenmukaisen sisäisen tarkastuksen järjestämisestä;
- e) tiedot valvonnanalaisen toiminnan riskiarvioinnista, mukaan lukien tuotteiden päätyemisestä lain tai lupaehtojen vastaiseen loppukäyttöön;
- f) kuvaus perehdytyksen järjestämisestä kaksikäyttötuotteita koskevien tilausten käsittelyssä;
- g) kuvaus kaksikäyttötuotteiden vientiin liittyvistä rekisterinpito- ja raportointimenettelyistä;
- h) ajantasainen toimitiloja sekä kyberturvallisuutta koskeva riskienhallinnan toimintamallin kuvaus rikolliselta toiminnalta ja niiden vaikutuksilta suojaamiseksi.

Katsomme, että esitetty toimitiloja ja kyberturvallisuutta koskeva h)-kohta ei ole ajanmukainen eikä tuo muun tuoreen sääntelyn, eli kyberturvallisuuslain vaatimuksia, joista valtaosa koskee myös kaksikäyttötuotteiden vientiyrityksiä. Siten olisi viisaampi tukeutua voimassa olevan lain sanamuotoihin. Tällöin yritykset voivat suoraan ja ennustettavasti hyödyntää jo muutoin pakollisia dokumentointivaatimuksia.

Toivomme myös, että kehittyvän raportoinnin myötä ulkoministeriö kykenisi raportoimaan Suomen kaksikäyttötuotteiden viennistä vuosittain myös elinkeinoelämälle.

Karanko Tuija
Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry - Kyberala ry:n, Puolustus- ja
Ilmailuteollisuus PIA ry:n sekä Teknologiateollisuus ry:n yhteinen lausunto